

Föreläsningsspass gymnasietreor 22 november, NOT-dagarna 2011

Årets tema är VATTEN!

Alla föreläsningar går två gånger så man kan anmäla samma klass till två olika föreläsningar. Den första föreläsningen börjar 09:30-10:15 och den andra går 10:30-11:15.

Först till kvarn att anmäla sig!

Anmälan till anette.eikelboom@adm.umu.se senast den 18 november

1. Fiska på bytesfiske för att få tillbaka torskbestånden? kl 09:30-ca 10.15 och 10:30 -11:15, sal 408

Föreläsare: Lennart Persson, inst. för ekologi, miljö och geovetenskap

Under senare år har vi sett att ett antal marina fiskbestånd, främst torsk, kollapsat på grund av överfiske. Flera av dessa bestånd har ännu efter en 20-årsperiod efter det att fisket stoppats inte visat någon tendens att återhämta sig. Både i Östersjön och i Västerhavet är torskbestånden i dag hotade. Kan fiske på en av torskens bytesfiskar, skarpsill, vara ett sätt att få tillbaka ett starkt torskbestånd i Östersjön? Det låter konstigt men försök i sjöar har visat att det verkligen kan fungera. Varför utfiskning av bytesfisk kan fungera tas upp i föreläsningen, vilken också behandlar varför fiskpopulationer är särskilt känsliga för överexploatering.

2. "Varma och kalla isar- naturen och inlandsisen på Grönland" kl 09:30-ca 10.25 och 10:30 -11:20, sal 407

Föreläsare: Kerstin Abbing, institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap

Kerstin Abbing har bedrivit geovetenskapligt fältarbete på Västgrönland. Under föreläsningen visar hon bilder och pratar om Grönlands natur och inlandsisar. Hur kan man säga att en stor inlandis är varm eller kall och hur formas och påverkas naturen av inlandsisen?

3. "Grävmaskiner hjälper fiskar" kl 09:30-ca 10.15 och 10:30 -11:15, sal 204

Föreläsare: Johanna Gardeström, institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap

Vindelälven flottades det timmer i mer än 150 års tid. För att flottningen skulle gå så snabbt och smidigt som möjligt rensades vattendragen på sten och fårorna trängdes ihop. Det här blev en katastrof för många organismer som t.ex. fisk som blev av med livsmiljöer och lekrområden. Inom projektet Vindel River LIFE jobbar vi med att återställa flottade vattendag i Vindelälvsystemet så att växter och djur åter ska trivas i dessa ekosystem. Under föreläsningen presenteras olika typer av restaureringsinsatser som görs i vattendragen. Kommer fiskarna att acceptera sina renoverade hem?

4. "Ett hav av sötvatten"kl 09:30-ca 10.15 och 10:30 -11:15, sal 418

Föreläsare: Kristina Viklund, Umeå marina forskningscentrum

Bottniska viken, den innersta delen av Östersjön, består till fyra femtedelar av sötvatten. Havsområdet har genomgått dramatiska förändringar de senaste åtta tusen åren. Som ett resultat av detta hittar man idag utanför Örnsköldsvik en globalt mycket ovanlig havsmiljö, där sötvattenarter kämpar mot saltet, och marina arter kämpar mot utspädning av havsvattnet. Om denna miljö och dess utmaningar får du lära dig mer om vid denna föreläsning.

5. "Vad utsätts haven för? Hur påverkar du?" kl09:30-ca 10.15 och 10:30 - 11:15, sal 321

Föreläsare: Catharina Karlsson, Umeå marina forskningscentrum

I våra hav pågår en mängd olika processer och många organismer livnär sig på det som haven producerar. Frågan vi bör ställa är om vi behandlar haven på ett hållbart sätt. Denna föreläsning kommer översiktligt att handla om övergödning, gifter och annat skräp som vi människor släpper ut i våra hav.